

پزشک کافی؛ لازمه نظام سلامت قوی

افزایش ظرفیت پذیرش پزشکی ضرورت دسترسی عادلانه مردم به خدمات درمانی

گزارش

محمد زنگویی

کارشناس نظام سلامت

سلامت جامعه همیشه جزو محورهای اصلی فعالیت در دولت های مختلف بعد از انقلاب بوده است. در سال های اخیر، مسأله کمبود پزشکان، به واسطه نقش مهمی که در نظام سلامت دارند، بر سر زبان ها افتاده است. طی دو سال اخیر با اجرای مصوبه افزایش ظرفیت پزشکی، قدم های بلندی در این جهت برداشته شده است.

ظرفیت پزشکی به روایت تاریخ

مسأله تعداد پزشکان در کشور جزو اولین مواردی بود که پس از انقلاب فرهنگی و راه اندازی دوباره دانشگاه ها مورد توجه قرار گرفت. به همین واسطه می توان تأسیس دانشگاه های علوم پزشکی شاهرود و رفسنجان را در سال ۱۳۶۱ به عنوان اولین اقدام در زمینه افزایش ظرفیت پزشکی به حساب آورد. با این ابتکار، تعداد دانشکده های پزشکی کشور به عدد ۱۸ و میزان پذیرش دانشجوی پزشکی در سال ۶۲ به ۱۴۹۶ نفر افزایش یافت. این روند افزایشی تا سال ۶۷ ادامه یافت و میزان پذیرش را به عدد ۴۶۴۰ رساند. پس از

آن، ظرفیت پذیرش روند کاهشی گرفت و تا سال ۸۳ به کمترین مقدار خود یعنی ۲۰۹۰ نفر رسید. اما با افزایش تدریجی ظرفیت ها، در سال ۹۰ به ۴۶۳۸ دانشجوی بستنده شد (عددی برابر با ظرفیت سال ۶۷). با تداوم این روند در فاصله سال های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰، ظرفیت پذیرش پزشکی حدود ۵۰ درصد افزایش پیدا کرد و به تعداد ۸۶۵۸ نفر رسید. براساس برنامه وزارت بهداشت تعیین شده بود که این روند تا سال ۱۴۰۸ ادامه یابد. طی چهار سال اخیر زمنه هایی شنیده شد مبنی بر اینکه ظرفیت پزشکی باید با روند سریع تری افزایش یابد. پس از بحث های کارشناسی

مختلف، سرانجام شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۴۰۰ با تصویب طرح «افزایش ظرفیت پذیرش پزشکی عمومی» مقرر کرد که طی چهار سال، سالانه ۲۰ درصد به ظرفیت پذیرش پزشکی افزوده شود. با روی کار آمدن دولت سیزدهم روند اجرای این طرح سرعت گرفت و امروز پس از دو سال باید دید لزوم اجرای این طرح چیست؟

کمیت و کیفیت خدمات پزشکی، دو مؤلفه بهم پیوسته

مقایسه سرانه پزشک ایران با دیگر کشورها، بیانگر پایین بودن این سرانه است. برای مثال در جمع کشورهای گروه ۲۰ که شامل کشورهایی با اقتصاد قوی در سطح جهان می باشند، ایران در رتبه ۳۸، پایین تر از کشورهایی همچون ترکیه، عربستان سعودی، اردن و قبرس، قرار دارد. همچنین در مقایسه با کشورهای همسایه، ایران جزو پنج کشور انتهایی نمودار است. از طرفی براساس گزارش بانک جهانی، میانگین سرانه پزشک در جهان ۱۶ و بالاتر از ایران است. این آمارها از آن جهت مهم است که ایران برای تبدیل شدن به یکی از کشورهای قدرتمند

از طرفی براساس گزارش بانک جهانی، میانگین سرانه پزشک در جهان ۱۶ و بالاتر از ایران است. این آمارها از آن جهت مهم است که ایران برای تبدیل شدن به یکی از کشورهای قدرتمند جهان در زمینه پزشکی، بایستی، علاوه بر کیفیت خدمات، از نظر تعداد پزشک نیز در سطح کشورهای برتر جهان باشد